

Nr 127.

Godkänd av första kammaren den 15 april 1931.

Godkänd av andra kammaren den 15 april 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln, punkten 57, gjorda framställning angående anslag till ändrings- och reparationsarbeten å domkapitelshuset i Strängnäs.

(Statsutskottets utlåtande nr 49.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 3 januari 1931 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1931/1932 har Eders Kungl. Maj:ts under åttonde huvudtiteln (punkt 57 av det vid statsverkspropositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att för utförande, i huvudsaklig överensstämmelse med av intendenten Årland Noreen uppgjort förslag, av ändrings- och reparationsarbeten å domkapitelshuset i Strängnäs bevilja ett belopp av 115,000 kronor och därav för budgetåret 1931/1932 såsom extra reservationsanslag anvisa 40,000 kronor.

Riksdagens vederbörande utskott har avlagt besök i Strängnäs för att närmare undersöka förhållandena.

Vidare har nämnda utskott i vederbörlig ordning utverkat Eders Kungl. Maj:ts befallning till byggnadsstyrelsen att till utskottet inkomma med utlåtande och förslag, åtföljt av vederbörliga ritningar och kostnadsberäkningar, angående de åtgärder, vilka kunde anses oundgängligen nödvändiga i syfte enbart att

göra ifrågavarande lokaler fullt ändamålsenliga, varvid borde dels i allmänhet beaktas önskvärdheten av att kostnaderna för byggnadsföretaget avsevärt nedbringades, dels ock särskilt tagas under övertvägande vaktmästarbostadens förläggande alternativt på nedra botten eller i våningen 1 trappa upp i nämnda hus.

Med anledning härav har byggnadsstyrelsen med skrivelse den 26 februari 1931 till utskottet överlämnat ett av intendenten Noreen på styrelsens uppdrag upprättat ändringsförslag, framställt å skrivelsen bilagda fem, såsom »Restaureringsförslag 2» betecknade ritningar med tillhörande borrhprofil, ävensom en inom styrelsen verkställd ny kostnadsberäkning.

Byggnadsstyrelsen har därvid anfört huvudsakligen följande:

Enligt nämnda ändringsförslag skulle vaktmästarbostaden, i stället för att förläggas till en särskild nybyggnad, inredas i bottenvåningen i domkapitelshuset. Denna bostad, som skulle omfatta två rum och kök, upptager det i det tidigare förslaget såsom väntrum betecknade utrymmet ävensom en del av sessionssalen, och skulle lägenheten förses med särskild ingång från södra gaveln. Vidare skulle värmeledningspannan och kolförrådet förläggas till ett under domkapitelshuset utgrävt källarutrymme, vilket skulle förses med en särskild entré från nämnda gavel. Den del av sessionssalen, som icke skulle tagas i anspråk för vaktmästarbostaden, skulle utnyttjas såsom rum för domkyrkosysslomannen, varjämte den mindre trappuppgången till våningen 1 trappa upp skulle förläggas till detta utrymme, varigenom det i det tidigare förslaget såsom förrum betecknade utrymmet skulle bliva större och kunna användas såsom bokförråd. Enligt ändringsförslaget skulle sessionssalen förläggas i våningen en trappa upp, för vilket ändamål skulle tagas i anspråk de i det tidigare förslaget av bibliotek och skrivrum samt den mindre trappan upptagna utrymmena. Detta har medfört att stiftssekretarens rum måst delas i två utrymmen, varav det ena skulle tagas i anspråk såsom skrivrum samt att amanuensens rum något minskats för beredande av plats för berörda trappa.

Kostnaderna för genomförandet av ändrings- och reparationsarbetena enligt ändringsförslaget 2 skulle jämlikt ovannämnda kostnadsberäkning uppgå till 77,000 kronor. Vid upprättandet av denna kostnadsberäkning har byggnadsstyrelsen i anslutning till de av utskottet lämnade direktiv utgått ifrån att byggnaden, fränsett erforderlig förändring beträffande rumsindelningen, skulle såvitt möjligt bibehållas i sitt nuvarande skick och att sålunda i huvudsak endast nödiga bättringsarbeten skulle utföras. Nuvarande dörr- och fönstersnickerier skulle alltjämt komma till användning och de gamla golven bibehållas, dock med undantag för sessionssalen och rummet för domkapitlets ledamöter, vilka utrymmen skulle förses med nya golv. Vidare skulle en del tidigare föreslagna inredningsdetaljer förenklas, särskilt vad beträffar trapphuset och vestibulen, varjämte den fasta skåpinredningen skulle slopas. Vad beträffar byggnadens yttre skulle fasadteglet för närvarande icke framtagas och fogstrykas såsom tidigare avsetts utan putsen bibehållas och endast i erforderlig utsträckning repareras. Slutligen har genom att nybyggnaden för vaktmästarbostaden icke skulle komma till utförande värmeledningsanläggningen givetvis minskats.

Emellertid skulle kostnaderna för byggnadsföretaget kunna ytterligare

något nedbringas, därest värmeledningen, i stället för att i enlighet med ändringsförslaget 2 förläggas till ett särskilt utgrävt källarutrymme, inrymdes på sätt som närmare angivits å en skrivelsen bilagd, med 3 betecknad ritning, i bottenvåningen. För ändamålet skulle sålunda tagas i anspråk de utrymmen, som enligt ändringsförslaget 2 upptagas av kök och tambur till vaktmästarbostaden. Dessa utrymmen skulle i stället förläggas till det i sistnämnda förslag såsom domkyrkosysslomannens rum betecknade utrymmet. Någon särskild ingång till bostadslägenheten skulle icke anordnas, utan skulle vestibulen jämväl användas för tillträde till sagda lägenhet. Slutligen skulle den mindre innertrappan icke komma till utförande, och skulle alltså den nuvarande huvudtrappan, som skulle bliva uppvärmd, komma att utgöra den enda trappförbindelsen i byggnaden. Genom de sålunda angivna ytterligare modifikationerna beträffande ändrings- och reparationsarbetena skulle kostnaderna kunna nedbringas med ytterligare 7,000 kronor till 70,000 kronor.

Enligt byggnadsstyrelsens mening skulle emellertid den å ändringsritningen 3 angivna förläggningen av värmeledningen till byggnadens bottenvåning komma att medföra alltför stort intrång på tjänstelokalerna ävensom ur trevnadssynpunkt medföra avsevärda olägenheter, varför byggnadsstyrelsen finner sig böra förorda en lösning i enlighet med ändringsförslaget 2.

Riksdagen har av den i statsverkspropositionen förebragta utredningen och de undersökningar, riksdagen själv låtit verkställa, funnit ådagalagt, att domkapitlets i Strängnäs lokaler äro synnerligen bristfälliga och även otillräckliga. Enligt riksdagens mening kan det därför icke råda något tvivel om att behovet av förbättrade lokalförhållanden för domkapitlet är trängande.

Såsom departementschefen påpekat, har det av gammalt ansetts tillkomma domkyrkorna att sörja för domkapitlens lokalbehov. Dock har, på sätt även av departementschefen framhållits, i vissa fall, där domkyrkorna icke haft nödiga medel till sitt förfogande för ändamålet, statsverket lämnat sitt bistånd. Med hänsyn till vad i det nu föreliggande fallet blivit upplyst angående vederbörande domkyrkas ekonomiska ställning, har riksdagen funnit ett undantag från ovan omtalade regel om domkyrkans ansvar för lokalbehovets tillgodoseende befogat. Riksdagen anser alltså, att statsverket bör lämna ekonomisk hjälp för att förse domkapitlet i Strängnäs med tillfredsställande lokaler.

Riksdagen har emellertid icke ansett sig kunna godtaga det av Eders Kungl. Maj:ts framlagda byggnadsförslaget, vilket synes riksdagen draga alltför stora kostnader.

Enligt riksdagens mening borde allenast de arbeten utföras, som vore nödvändiga för att sätta tjänstelokalerna i sådant skick, att de icke lämna rum för befogade anmärkningar; vad som hänförde sig till andra intressen borde i detta sammanhang lämnas ur räkningen. Vidare syntes det riksdagen sannolikt, att en avsevärd kostnadsbesparing kunde ernås genom att förlägga vaktmästarbostaden i domkapitelshuset och ej, såsom Eders Kungl. Maj:ts förslag avser, i en särskild nyuppförd byggnad. Det är efter detta program, som

byggnadsstyrelsen på anmodan låtit utföra ovannämnda i skrivelse den 26 februari 1931 framlagda utredning.

Det ändringsförslag, benämnt »Restaureringsförslag 2», som i denna skrivelse omförmäles, synes riksdagen innefatta en godtagbar lösning av lokalfrågan, dock endast enligt det alternativ, som avser värmeledningens förläggande till ett särskilt utgrävt källarutrymme. Det andra alternativet, som innebär att värmeledningen placeras i bottenvåningen, synes medföra så stora olägenheter, att dessa icke uppvägas av den angivna differensen i kostnadshänseende, 7,000 kronor. Riksdagen anser alltså, att ändringsarbetena böra verkställas i huvudsaklig enlighet med det förra alternativet, här nedan benämnt »Alternativ I av restaureringsförslag 2».

Emellertid förefaller även den för detta alternativ utförda kostnadsberäkningen, slutande å 77,000 kronor, alltför hög. Med hänsyn till arbetenas relativt begränsade omfattning och enkla beskaffenhet synes det riksdagen sannolikt, att kostnaderna för desamma skola kunna nedbringas under sistnämnda belopp. I varje fall anser sig riksdagen icke kunna medgiva, att *staten* till kostnaderna bidrager med högre belopp än 60,000 kronor, vilket belopp lämpligen torde kunna fördelas på två år med 30,000 kronor för vardera året. Riksdagen har ansett sig böra för ändamålet anvisa 30,000 kronor såsom extra reservationsanslag för budgetåret 1931/1932.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag, för utförande i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet omförmälda »Alternativ I av restaureringsförslag 2» av ändrings- och reparationsarbeten å domkapitelshuset i Strängnäs beviljat ett belopp av 60,000 kronor samt därav för budgetåret 1931/1932 såsom extra reservationsanslag anvisat 30,000 kronor.

Stockholm den 15 april 1931.

Med undersätlig vördnad.
